

Kabur (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

6. redžeb 1439. po Hidžri / 23. mart 2018.

Hvala Allahu na blagodati vjerovanja i strpljivosti. Njemu, slavljenoj neka je, pripada svaka zahvala i dobro. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, On je Sudija i Naredbodavac, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed Njegov rob i poslanik. Pojasnio je vjernicima njihovo stanje u kaburu, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir, i na njegovu porodicu i ashabe koji su postigli vođstvo i prvenstvo u vjeri. Oporučujem sebi i vama bogobožnost. Uzvišeni kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Čovjekov život na ovom svijetu ima različite i promjenjive faze i stepene. Jednu fazu živi u majčinom stomaku, drugu na Zemlji, treću u utrobi zemlje do proživljenja. Reklo bi se, na prvi pogled, da je to dug život, ali istina je da će sve to brzo proći, i samo što nije nastupilo vrijeme polaska. Dunjaluk nije za živog stanište, nego je pouka za razumnog o promjeni stanja i brzom prolasku života. Ova pouka raznježuje njegovo srce i ulijeva osjećajnost u njegovu dušu. Kuća koju će, na kraju, nastaniti svaki "putnik" sa ovog svijeta jeste kabur, a dovoljan je on kao pouka i savjet. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Kabur ima svoj stisak, i da se iko spasio od njega, spasio bi se Sa'd ibn Muaz."

Osman, radijallahu anhu, kada god je stajao kod kabura, plakao je toliko da bi mu suze nakvasile bradu, pa mu je rečeno: "Spominje se Džennet i Džehennem i ne plačeš, a plačeš zbog ovoga?" Osman je rekao: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Kabur je prva stepenica ahireta, i ako je čovjek uspješno pređe, ono što slijedi je lakše, a ako je ne pređe, ono što slijedi puno je teže.'" On je također kazao:

“Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: ‘Tako mi Allaha, nisam vidio strašnijeg prizora od kabura.’”

Jedna od stavki vjerovanja u Sudnji dan jeste čvrsto ubjeđenje u suštinu i stvarnost kaburskog života, vjerovanje u uživanje Allahu pokornih i u patnju grešnika i prijestupnika. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Da se ne bojim da ćete ostaviti ukopavanje jedni drugih, zamolio bih Allaha da i vi čujete kabursku patnju kao što je ja čujem.”

Posjeta mezarjima radi pouke i savjeta je sunnet i pobožno djelo. Prilikom posjete mezarja čovjek se sjeća umrlih, svojih predaka, očeva i djedova, i postaje ubijeđen da će i on umrijeti i nastaniti kabur poput njih i da će biti ispitivan u kaburu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Posjećujte mezarje, jer vas ono podsjeća na ahiret.”

Kada umrli bude ukopan, i kada ga ostave njegova porodica i imetak, prvi njegovi posjetioci bit će dva meleka, koja će ga ispitivati u kaburu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Kada umrli bude spušten u kabur, on čuje topot njihove obuće kada napuštaju mezarje. Ako je bio vjernik, njegov namaz bit će kod njegove glave, post sa njegove desne strane, zekat sa njegove lijeve strane, a ostala dobra djela: sadaka, održavanje rodbinske veze, dobročinstvo prema ljudima, kod njegovih nogu. Pokušat će mu se prići od strane glave, pa će reći namaz: ‘S moje strane nema prolaza.’ Zatim će mu se pokušati prići s njegove desne strane, pa će post reći: ‘S moje strane nema prolaza.’ Zatim će se pokušati prići s lijeve strane, a zekat će reći: ‘S moje strane nema prolaza.’ Zatim će mu se pokušati prići od strane njegovih nogu, a dobra djela, poput sadake, rodbinske veze i dobročinstva će reći: ‘S naše strane nema prolaza.’ Reći će mu se: ‘Sjedi!’ Sjedi će, pa će mu biti prikazano Sunce, a bit će na zalasku. Upitat će ga: ‘Ovaj čovjek, koji je bio među vama, šta kažeš o njemu?’ Reći će: ‘Pustite me dok klanjam!’ Reći će mu: ‘Klanjat ćeš. Obavijesti nas o onome o čemu te pitamo! Šta kažeš o ovome čovjeku koji je bio među vama i šta svjedočiš za njega?’ Odgovorit će: ‘To je Muhammed! Svjedočim da je on Allahov poslanik i

da je došao sa istinom od Allaha.’ Onda će mu biti rečeno: ‘Na tome si živio, na tome si umro i na tome ćeš biti proživljen, ako Allah da.’ Zatim će mu biti otvorena jedna od džennetskih vrata i bit će mu rečeno: ‘Ovo je tvoje mjesto u njemu i ono što ti je Allah u njemu pripremio’, pa će se još više obradovati. Zatim će mu biti otvorena jedna od džehennemskih vrata, i bit će mu rečeno: ‘Ovo bi bilo tvoje mjesto u njemu, i ono što ti je Allah pripremio u njemu, da si Mu bio nepokoran’, pa će se još više obradovati. Zatim će mu kabur biti proširen za sedamdeset lakata i bit će osvijetljen. I tijelo će mu biti vraćeno u početni položaj, a njegova duša bit će smještena u prijatno boravište, a to je ptica koja je okačena za džennetsko drveće. I to je značenje riječi Uzvišenog: ‘Allah će postojanom riječju učvrstiti one koji vjeruju i u životu na ovom i na onom svijetu’ (Ibrahim, 27). Ako je bio nevjernik, prići će mu se od strane njegove glave, i neće biti ničega da ga zaštiti. Zatim će mu se prići s njegove desne strane, i neće biti ničega, i priće će mu se njegove lijeve strane, i od strane njegovih nogu, i neće biti ničega. Reći će mu se: ‘Sjedi’, pa će on sjesti prestrašen. I reći će mu se: ‘Šta kažeš o ovome čovjeku koji je bio među vama, i šta svjedočiš za njega?’ Reći će: ‘Kojem čovjeku?’ Reći će mu se: ‘Onome koji je bio među vama’, on sam neće se moći sjetiti njegovog imena, pa će mu reći: ‘Muhammed.’ Reći će: ‘Ne znam, čuo sam ljude da nešto govore, pa sam i ja to govorio.’ Reći će mu se: ‘Na tome si živio, na tome si umro i na tome ćeš biti proživljen.’ Zatim će mu biti otvorena jedna od džehennemskih vrata, i bit će mu rečeno: ‘Ovo je tvoje mjesto u Vatri, i ono što ti je Allah pripremio u njoj’, pa će se njegova žalost i nesreća povećati. Zatim će mu biti otvorena jedna od vrata Dženneta i bit će mu rečeno: ‘Ovo bi bilo tvoje mjesto u Džennetu i ono što ti je Allah pripremio da si mu bio pokoran.’ Njegova žalost i nesreća još više će se povećati. Njegov kabur će se stijesniti, toliko da će mu se rebra pomiješati. To je ‘teški život’ o kojem govore riječi Uzvišenog: ‘A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživiti’ (Taha, 124).”

Pametna osoba priprema se za smrt prije smrti, i sam sebi “priprema” kabur i “oživljava” ga dobrim djelima, kako bi mu on bio bašča od džennetskih bašči.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Od djela koja će vjernik naći na onom svijetu, nakon smrti, jeste znanje kome je poučavao i koga je širio, čestito dijete koje je iza sebe ostavio, Mushaf koji je ostavio u nasljedstvo ili džamija koju je izgradio, ili kuća za putnike-namjernike koju je izgradio, ili rijeka koju je proveo, ili sadaka koju je udijelio iz svog imetka, dok je bio zdrav i živ, sve to će naći nakon smrti.”

Onaj ko se često sjeća smrti, on će, prije toga, ispuniti svoj kabur dobrim djelima, jer ako sigurno zna da, kada osvane, možda neće dočekati noć ili, kada omrkne, možda neće dočekati jutro, požurit će sa činjenjem dobrih djela, prije nego što se nešto isprijeci između njega i njih. Amr ibn As vidio je kako ukopavaju jednog čovjeka, pa je požurio do džamije i klanjao dva rekata. Vidjevši to, ljudi su ga upitali: “Zašto si to uradio?”, a on je rekao: “Sjetio sam se riječi Uzvišenog: ‘... i između njih i onoga što budu željeli bit će prepreka postavljena’ (Saba, 54), pa sam poželio da klanjam namaz prije nego što se nešto isprijeci između mene i njega.”

Ko želi saputnika u kaburu, koji će ga utješiti, osvjetliti mu kabur, ublažiti njegovu usamljenost, neka se druži sa Kur’anom. Od uzroka spasa od kaburskog iskušenja i kazne, jeste ustrajno učenje sure El-Mulk, i postupanje u skladu sa njenim ajetima.

Postojanost u kaburu postiže se dovom i istigfarom, traženjem oprosta vjernika za umrlog. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nakon što ukopao umrlog, stajao iznad njegovog kabura i govorio: “Tražite oprosta za svoga brata i molite Allaha da ga učvrsti jer se on sada ispituje.”

Ako se želiš zaštititi od kaburskog azaba, prouči na svakom namazu dovu kojom se traži utočište kod Allaha od iskušenja u kaburu, kao što se prenosi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je učio: “Allahumme inni euzu bike min azabil-kabr, ve azabin-nnar, ve min fitnetil-mahja vel-memat. Ve min šerril-mesihid-dedždžal! – Allahu moj, utječem Ti se od patnje u kaburu, i od patnje u Džehennemu, i od iskušenja života i smrti i od zla Mesih-Dedžala!”

Poštovani vjernici! Mudar musliman čuva se od uzroka posrnuća i propasti koji uništavaju njegovu zajednicu i zbog kojih će biti iskušan u kaburu, a to su:

- Izmišljanje laži i njihovo širenje. U hadisu o Israu i Miradžu navodi se da je Džibril, alejhis-salam, rekao Vjerovjesniku: “Što se tiče čovjeka čije su usne rasječene do potiljka, i čije su oči rasječene do potiljka i čiji je nos rasječen do potiljka, to je onaj koji ujutro izađe iz svoje kuće i izmisli laž, koja se proširi na sve strane.”
- Uzimanje i dozvoljavanje kamate. U hadisu o Israu i Miradžu navodi se da je Džibril, alejhis-salam, rekao Vjerovjesniku: “Što se tiče čovjeka koji pliva u rijeci s kamenom u ustima, to je onaj koji jede kamatu.”
- Svjesno prespavljanje propisanih namaza i zapostavljanje Kur’ana. U hadisu o Israu i Miradžu kaže se: “Što se tiče čovjeka čija je glava razbijena kamenom, to je onaj koji nauči Kur’an pa ga odbaci, i koji svjesno prespava propisani namaz.”
- Prenošenje tuđih riječi s ciljem širenja smutnje i neprijateljstva među ljudima i nemarnost prema čistoći. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prošao je pored dva kabura i rekao je: “Vlasnici ovih kaburova sada se kažnjavaju, a ne kažnjavaju se zbog velikih stvari: jedan se nije čuvao od mokraće, a drugi je prenosio tuđe riječi.”

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur’anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

